

IMAHÉT

A Krisztus-hívók egységéért

2011. január 16-23

2011

„... kitarlottak az apostolok tanításában, ...”

(ApCsel 2,42)

TARTALOM

- 3 Előszó, köszöntő a magyar kiadáshoz
- 5 Útmutató az Imahét szervezői számára
- 7 Az Imahét alapigéje (ApCsel 2,42-47)
- 8 Bevezetés az Imahét gondolatkörébe
- 13 A 2011-es Imahét anyagának előkészítése
- 14 Bevezetés az ökumenikus istentisztelethez
- 18 Az ökumenikus istentisztelet rendje
- 24 Bibliai gondolatok és imádságok az Imahét napjaira
- 37 A jeruzsálemi egyházi vezetők imája
- 39 Az ökumenikus élet Jeruzsálemben
- 44 A Krisztushívők egységéért megtartott Imahetek témái
1968-2011
- 46 Néhány jelentős adat az Imahetek történetéből

Kiadja:

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia
és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa
Nyomdai előkészítés: West-Graph Kft.
Nyomdai kivitelezés: Ex-Kop Bt.

ELŐSZÓ, KÖSZÖNTŐ A MAGYAR KIADÁSHOZ

KEDVES TESTVÉREK!

Minden fontos emberi közösségnek vannak alapelvei és tudatában van a saját történetének. A Krisztushívők közösségének, Krisztus Egyetemes Egyházának az első nyilvános megjelenése a pünkösdkor Jeruzsálemben létrejött Ősgyülekezet. Azok alkották e gyülekezet magját, akik elfogadták Péter apostolnak a Szentlélektől sugallt tanúságtételét arról, „hogy Úrrá és Krisztussá tette őt az Isten: azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek.” (ApCsel. 2,36/b) Akik ennek a beszédnek a hatására megtértek és megkeresztelkedtek azok alkották az első népes gyülekezetet, az ősegyházat.

Az ősegyház kifejezés nem csak a közösség korára, hanem arra a tekintélyére is utal, amely ma is érvényes a következők szerint. „Ezek pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban”. (ApCsel. 2,42) Ez az egyszerű leírás Krisztus híveinek, tanítványainak a minősített összetartozását hangsúlyozza egy minősített részvétel által. Ez a különleges részvétel azt jelenti, hogy akik Krisztushoz tartoznak, azok egymáshoz is tartoznak. Az összetartozásnak alapja, eszköze és célja a Krisztus ajándékaiban való részesedés.

Részvétel a hiteles, apostolok által megőrzött és megosztott tanításban s ez alapján részvétel egy anyagi és szellemi valamint érték- és imaközösségben. Akik pedig így tartoznak egybe, azok Krisztushoz is tartoznak. Ez az egyház lényege, küldetése és nagy ajándéka ma is.

Az emberi társadalom globalizálódása és atomizálódása a maga dialektikus egységében egy szinte teljes mértékben reménytelen jövőképet fest. Ezzel szemben nekünk a krisztusi hitben és szeretetben, a Vele és egymással való egyetemes közösségben lehet bizonyosságunk a megmaradásról és a megváltásról. Ez az egyetemes, időben és örökkévalóságban egya-

ránt érvényes közösség pedig áldott gyümölcsöket hoz életünk minden területén. A széthulló családok, a bizalmatlan munkahelyi légkör, egy nemzet érdekek mentén történő elherdálása, földrészek és nemzetek közötti feszültségek diadalmaszkodása, a természet és a társadalom sóhajtozása mind-mind gyógyulást meríthet abból a közösségből, amelyet Krisztus kegyelme és szeretete határoz meg.

Az ez évi Imahét estéin az ősegyház közössége elevenedhet meg, ha együtt figyelünk az apostolok tanítására és együtt elmélkedjük át, hogy hogyan is történt ez az első pünkösöd után. Erő töltötte el a tanítványokat, a Szentlélek ereje. Ezt kell sugározni ma is mindenhol, ahol az összetartozók a bűnös gyarlóság miatt széthullanak. Hisszük, hogy Krisztusban való egységünk megélése jótékony hatással lesz magunkra, egyházunkra és nemzetünkre egyaránt s kihat arra az európai népek közösségére is, amelynek elnökségét éppen az Imahetünk napjaiban veszik át országunk vezetői.

Az ősegyház tagjaihoz hasonlóan mi se fáradjunk bele a tanításba, az áldozatos közösség gyakorlásába és az imádságba. Ez hozzon áldást az újesztendőben mindannyiunknak.

Dr. Erdő Péter

bíboros, prímás

A Magyar Katolikus

Püspöki Konferencia

elnöke

D. Szebik Imre

ny. püspök

A Magyarországi Egyházak

Ökumenikus Tanácsának

elnöke

ÚTMUTATÓ AZ IMAHÉT SZERVEZŐI SZÁMÁRA

Az egységre törekvés egész esztendőre szóló feladat

Az Imahét hagyományos ideje a január 18–25-e közötti napok. Ezt a dátumot még 1908-ban Paul Wattson javasolta. Ezek a napok fogják össze a Szent Péter és Szent Pál ünnepei közötti időszakot. Ezért szimbolikus jelentőségű is ez az időpont. Tudjuk azonban, hogy a déli féltekén, ahol január a vakáció megszokott ideje, hiszen akkor van a nyár, az egyházak alkalmasabbnak találták az Imahét megtartására a pünkösöd közelében lévő időt. (A Hit és Egyházszervezet mozgalma már 1926-ban is ugyanezt javasolta.) Szép jelképe ez az időszak is a keresztény egységért hangzó imádságnak.

Ez a rugalmasság a dátummal kapcsolatban azt jelenti, hogy szeretnénk megértetni a közölt imaheti anyag felhasználásának lehetőségét. Tekintsék meghívásnak és egyben bátorításnak sorainkat, és keressenek megfelelő alkalmakat a közös imádságra az egész esztendő folyamán. Ezzel is kifejezésre juttathatjuk, hogy közösségünk egy bizonyos fokát máris elértük, de tovább imádkozhatunk Krisztus akarata szerinti teljes egységért.

Az imahét anyagának felhasználása

A felajánlott előkészítő anyagot a helyi igények és lehetőségek szerint kell alkalmazni. Ezért figyelembe kell venni a helyi liturgiai, istentiszteleti gyakorlatot, valamint a társadalmi és kulturális összefüggéseket. Fontosnak tartjuk ennek érdekében, hogy a helyi előkészítés lehetőleg ökumenikus módon történjék. Néhány helyen már kialakultak az ökumenikus struktúrák, és ezek szerint használják fel a küldött anyagot. Reméljük, hogy füzetünk más helyen is ösztönzést jelenthet az ökumenikus rend kialakításához.

Az imahét előkészítő anyagának alkalmazása

1. Az egyházak és a Krisztus-hívők közösségei, amelyek az Imahétnek ezt a formáját használják, akár egyetlen alkalomra is igénybe vehetik a javasolt ökumenikus istentiszteleti rendet.
2. Az egyházak és a Krisztus-hívők közössége imaheti anyagukból akár részleteket is beemelhetnek megszokott saját rendjükbe. Az ökumenikus istentiszteleti rend imádságai például használhatók saját rendjükben is, ha kiemelik az anyagot a „nyolc nap” rendjéből.
3. Azok a közösségek, amelyek a napi imádságok rendjét használják, a nyolc napra kijelölt anyagból meríthetik istentiszteletük tartalmát.
4. Akik az Imahét során bibliatanulmányozást is akarnak folytatni, alapul vehetik azokat a bibliai textusokat és megfelelő magyarázatokat, amelyek szerepelnek a nyolc nap rendjében. Minden nap beszélgetések is folytathatók, és ezeket közös közbenjáró imádsággal lehet befejezni.
5. Akik egyedül használják az Imahét anyagát, közösségbe kerülnek mindazokkal, akik szerte e világon ezen a héten Krisztus egyházának a jobb, látható egységéért imádkoznak.

AZ IMAHÉT ALAPIGÉJE (ApCsel 2,42-47)

„Ezek pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban. Félelem támadt minden lélekben, és az apostolok által sok csoda és jel történt. Mindazok pedig, akik hittek, együtt voltak, és mindenük közös volt. Vagyonukat és javaikat eladták, szétosztották mindenkinek: ahogyan éppen szükség volt rá. Napról napra állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban, és amikor házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben; dicsérték az Istent, és kedvelte őket az egész nép. Az Úr pedig napról napra növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel.”

Magyar Bibliatársulat kiadása

„Állhatatosan kitartottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban. Félelem fogott el mindenkit, mert az apostolok révén sok csoda és jel történt Jeruzsálemben. A hívek mind ugyanazon a helyen tartózkodtak, és közös volt mindenük. Birtokaikat és javaikat eladták, s az árát szétosztották azok közt, akik szükségét szenvedtek. Egy szívvel-lélekkel mindennap összegyűltek a templomban. A kenyeret házaknál törték meg, s örömmel és egyszerű szívvel vették magukhoz az ételt. Dicsőítették az Istent, és az egész nép szerette őket. Az Úr pedig naponként növelte az üdvözültek számát ugyanott.”

Szent István Társulat kiadása

BEVEZETÉS AZ IMAHÉT GONDOLATKÖRÉBE

A jeruzsálemi egyház tegnap, ma és holnap. Kétezer évvel ezelőtt Krisztus első tanítványai Jeruzsálemben gyűltek össze, ahol Pünkösdkor megtapasztalták a Szentlélek kiáradását és mint Krisztus teste egy egységben élő közösséget alkottak. A keresztények – bármely korban és helyen éltek is mint hívő közösség – ebben az eseményben látták eredetüket, akik arra hívtak, hogy hirdessék: Jézus Krisztus az Úr és a Megváltó. Bár a jeruzsálemi ősegyháznak sok nehézségben volt része – mind külső, mind belső problémákkal küzdöttek – tagjai kitarítottak a hitben, a testvéri közösségben, a kenyér megtörésében és az imádságban.

Könnyen felfedezhetjük, hogy a Szent városban élő első keresztények helyzete hasonló a mai jeruzsálemi egyházéhoz. A jelenlegi közösség sokszor átéli a korai egyház örömet, szomorúságát, igazságtalanságát, egyenlőtlenségét, megosztottságát, de hűséges kitarítását is és felismeri az őskeresztények közötti szélesebb egységet. A mai Jeruzsálem egyházai saját látásukat osztják meg velünk arról, mit jelent egységre törekedni különösen nagy megpróbáltatások között. Megmutatják, hogy az egységre szóló felhívás több a pusztá szónál. Ez elvezet minket abba a várva-várt jövőbe, amikor előmozdítjuk a mennyei Jeruzsálem építését.

Valóságérzés is szükséges ahhoz, hogy ezt a látomást valóra váltsuk. Megosztottságunk felelőssége ránk nehezedik, hiszen ez saját cselekedeteink következménye. Imádságainkon is változtatni kell, arra kérve Istent, hogy úgy formáljon át minket, hogy aktívan dolgozhassunk az egységért. Arra már készen állunk, hogy az egységért imádkozzunk, de ez az egység megvalósítása helyett pótcselkvéssé is válhat! Vajon nem mi magunk gátoljuk a Szentlelket? Nem mi vagyunk az egység akadályai? Nem lehet, hogy a mi önhietségünk akadályozza az egység létrejöttét?

Ebben az évben a világ minden egyházába Jeruzsálemből, az anyaegyházból érkezik az egységre szóló felhívás. A Jeruzsálemben élő egyházak – tudatában saját megosztottságuknak, és annak, hogy többet kellene tenniük Krisztus testének egységéért – arra hívnak minden keresztényt, hogy újra fedezzék fel azokat az értékeket, amelyek közösséggé formálták az első keresztényeket Jeruzsálemben, ahol kitartóan részt vettek az apostolok tanításában, a testvéri közösségben, a kenyér megtörésében és az imádságban. Ez előtt a kihívás előtt állunk. Jeruzsálem keresztényei arra hívják testvéreiket, hogy ezt az imahetet olyan alkalommá formálják, amely során a korai egyház tapasztalatán újul meg az igazi ökumenizmus/ökumené melletti elkötelezettségünk.

Az egység négy eleme. A 2011-es Egyetemes Imahét imádságait a jeruzsálemi keresztények készítették, akik az Apostolok cselekedetéből választották a biblikus mottót: „Állhatatosan kintartottak az apostolok tanításában, a közösségben, a kenyértörésében és az imádságban.” (ApCsel.2,42). Ez a híradás az első jeruzsálemi egyház eredetéhez vezet vissza. Ihletet ad, megújulásra hív és a hit lényegéhez való visszatérést jelenti. Emlékeztet arra az időre, amikor az egyház még *egy* volt. Négy elemet látunk, amelyek az első keresztény közösség ismertetőjelei voltak, és amelyek minden keresztény közösség életében alapvetőek. Először is, az apostolok adták tovább adták az Igét. Másodszor, a korai hívők fontos ismertetőjele volt a testvéri közösség megélése mikor egybegyűltek. A korai egyház harmadik ismertetőjele az eucharisztia/úrvacsora ünneplése, a kenyér megtörése volt. Ekkor emlékeztek arra az Új szövetségre, amit Jézus szerzett szenvedésével, halálával és feltámadásával. A negyedik elem a kitartó imádság gyakorlata. Ez a négy elem jelenti az egyház életének és egységének pilléreit.

A Szentföld keresztény közössége kiemelkedően fontosnak tartja ezeket az ismérveket, amikor az egyház egységéért, a vi-

lágon mindenütt való életképességéért fohászkodik Istenhez. Jeruzsálem keresztényei arra hívják a világ bármely részén élő testvéreiket, hogy csatlakozzanak hozzájuk imádságban, amikor az igazságért, a békéért, a nemzetek boldogulásáért küzdenek.

A nyolc nap témakörei. A nyolc nap témáin keresztül egy hitbeli utazáson vehetünk részt. A felső teremben átélt első élményektől kezdve a korai keresztény közösség megtapasztalja a Szentlélek kiáradását, ami képessé teszi őket a hitben és egységben, az imádságban és a cselekedetekben való növekedésre, hogy valóban a feltámadás közösségévé válhassanak. Krisztussal egyesülve legyőznek mindent, ami elválaszt. A jeruzsálemi egyház így maga is a remény jelévé válhat, a menyeyei Jeruzsálem előízévé, amely nemcsak egyházaink, hanem minden nép kiengesztelődésére hivatott. Ezt a hitbeli utazást a Szentlélek irányítja, Aki az első keresztényeket eljuttatja az igazság Jézusban való ismeretére. A Lélek sokak ámulatára jelekkel és csodákkal tölti meg az ősegyházat. Amint Jeruzsálem keresztényei ezen az úton járnak, áhítattal gyűlnek össze, hogy Isten ígétét hallgassák az apostolok tanításában, és hitüket testvéri közösségben ünnepeik a szentségekben és az imádságban. A feltámadás erejével és reményével elteve a közösség a bűn és a halál feletti győzelmet is megünnepli. Ez adhat bátorságot és új látást ahhoz, hogy maga is a megbékélés eszköze lehessen. Ezzel ösztönöznek és hívnak minden embert arra, hogy legyőzzék a megosztottságot és az elnyomó igazságtalanságot.

Az *első nap* a jeruzsálemi anyaegyház háttérét mutatja be. Világossá teszi a máig tartó folyamatosságot. Emlékeztet az ősegyház bátorságára, az igazságról való merész tanúságtételére. Ma is ugyanígy kell tennünk az igazságért Jeruzsálemben, és a világ többi részén.

A *második nap* emlékeztet arra, hogy a Pünkösdkor létrejött közösség sokféle emberből állt, csakúgy, ahogy a mai

Jeruzsálemben is mindenféle keresztény hagyomány képvisel-teti magát. Ma az a feladatunk, hogy egy nagyobb látható egy-séget hozzunk létre a különbségeink és hagyományaink tisz-tetben tartásával.

A *harmadik nap* az egység első lényeges elemére, az apos-tolok tanításában megszólaló Isten ígéjére tekint. A jeruzsále-mi egyház emlékeztet arra, hogy bármilyen is megosztottsá-gunk, ezek a tanítások arra biztatnak, hogy szeretettel fordul-junk egymás felé és hűségesek legyünk az egy testhez, ami az egyház.

A *negyedik nap* az egység második kifejeződését, a javak-ban való közös osztozást hangsúlyozza. Ahogy az első keresz-tényeknek mindenük közös volt, a jeruzsálemi keresztények arra hívnak minden keresztény testvért, hogy örömmel és nagylelkűen osszák meg javaikat és terheiket egymással, hogy senki ne szenvedjen hiányt semmiben.

Az *ötödik nap* az egység harmadik eleméről beszél, a ke-nyér megtöréséről, ami reménységben egyesít minket. Egységünk túlmutat a liturgikus úrvacsorai közösségen. Etikai üzenete is van, mégpedig az életmódunkra és az em-berek egymáshoz való viszonyulására nézve. A jeruzsálemi egyház arra ösztönzi a keresztényeket, hogy ma is legyenek egyek a kenyér megtörésében, mert a megosztott egyház nem tud hitelesen szólni az igazságosság és béke kérdéséről.

A *hatodik nap* az egység negyedik ismervét mutatja be, amely szerint Jeruzsálem egyházával együtt az imádsággal töltött időből nyerhetünk erőt. Az Úrtól tanult imádság ki-mondottan arra hív mindannyiunkat itt Jeruzsálemben és szerte a világon – gyengéket és hatalmasokat – hogy együtt dolgozzunk az igazságosságért, a békéért, és az egységért, hogy minél előbb eljőjön Isten országa.

A *hetedik nap* az egység lényegére mutat, amint a jeruzsá-lemi egyház örömmel hirdeti a feltámadást, miközben még a kereszt fájalmát hordozza. Jézus feltámadása a mai jeruzsá-

lemi keresztények számára is reményt és erőt ad, amely képessé teszi őket, hogy tanúskodásukban kitartóak legyenek, és a szabadságért és a békéért dolgozzanak a Béke Városában.

A *nyolcadik nap* zárja a hitbeli utazást, amikor a jeruzsálemi keresztények a békéltetés tágabb szolgálatára hívnak. Még ha a keresztények maguk között el is érik az egységet, munkájuk nem ér véget, mert mindenkivel ki kell békülniük. Jeruzsálem összefüggésében ez Izraelt és Palesztinát jelenti. Más közösségekben a keresztényeknek az a dolguk, hogy saját környezetükben keressék az igazságosságot és a megbékélést.

Témaköreink nem csak az első keresztények történetére emlékeztetnek, hanem a mai Jeruzsálem keresztényeinek tapasztalatát is hordozzák. Mindannyiunkat az elé a kérdés állítanak, hogy vajon mi hogyan élhetjük meg ezeket a tapasztalatokat a saját, helyi keresztény közösségeinkben. A nyolc nap során Jeruzsálem keresztényei hívnak, hogy hirdessük és tanúsítsuk, hogy az egység – az apostolok tanításához, és testvéri közösséghez való teljes hűségben, a kenyér megtörésében, és az imádságokban – képessé tesz bennünket arra, hogy együttesen legyőzzük a gonoszt, nemcsak Jeruzsálemben, de az egész világon.

A 2011-ES IMAHÉT ANYAGÁNAK ELŐKÉSZÍTÉSE

Ennek a füzetnek az előkészítő munkáit a jeruzsálemi keresztény vezetők egy csoportja végezte. Az Egyházak Világtanácsa meghívására gyülekeztek össze. Munkájuknak a Jeruzsálemi Egyházközi Központ adott otthont. Köszönettel tartozunk mindazoknak, akik részt vettek a munkában:

Michel Sabbah, nyugalmazott latin patriarcha

Munib Younan, Jordánia és a Szentföld evangélikus püspöke

Naim Ateek, lelkész a Jeruzsálemi és Közel-keleti Anglikán Egyházból

Frans Bouwen, lelkész a Római Katolikus Egyházból

Alexander, atya a Jeruzsálemi Görög Ortodox Patriarchátusból

Jamal Khader, atya a Betlehemi Egyetemről

Michael Bahnam, az Antiókhiai Szír Ortodox Patriarchátusból

Nora Karmi, az Örmény Ortodox Egyházból

Yusef Daher, a Görög Katolikus Egyházból

Az általuk javasolt szöveget egy nemzetközi előkészítő bizottság véglegesítette, aminek tagjait az EVT Hit és Egyházszervezet Bizottsága és a Keresztények Egységét Előmozdító Pápai Tanács jelölte ki.

A nemzetközi előkészítő bizottság ülésére Saydnayában, Szíriában, a Szent Kristóf monostorban került sor. A résztvevők köszönetet mondanak őboldogsága IV. Ignácnak, Görög Ortodox Patriarchának és damaszkuszi valamint saydnayai munkatársainak a szívélyes fogadtatásért, a nagyszerű vendéglátásért továbbá köszönetüket fejezik ki a különböző egyházi vezetők támogatásáért és bátorításáért.

BEVEZETÉS AZ ÖKUMENIKUS ISTENTISZTELETHEZ

„Ezek pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében, és az imádkozásban” (ApCsel 2,42)

Az idei tematikát a Jeruzsálemben élő egyházak ajánlották mindannyiunknak továbbgondolásra. Ezzel arra ösztönzik a világ keresztényeit, hogy álljanak meg egy pillanatra és tisztázzák kapcsolatukat a jeruzsálemi anyaegházszal, hogy újra a kezdetektől lássák saját helyzetüket is. Minden keresztény közösség a jeruzsálemi ősgyülekezetből származik. A jeruzsálemi közösség pedig a mennyei Jeruzsálem előképe, ahol minden nép együtt lesz a Bárány trónja körül Isten örök dicsőítésében és imáadásában.

Jeruzsálem keresztényei 2011-ben arra kéri az ökumenikus istentiszteletek résztvevőit, hogy gondolkodjanak el azon, hogy mennyire fontos az apostolok tanításához, a testvéri közösséghez, a kenyér megtöréséhez, az imádsághoz való elkötelezettségük, odaadásuk. Ezek az elemek egyesítenek minket, jóllehet sokan tartozunk Krisztus egyetlen testéhez. Jeruzsálem egyházai azt kéri tőlünk, hogy gondoljunk rájuk bizonytalan, ingatag helyzetükben és imádkozzunk az igazságosságért, amely békét hoz majd a Szentföldre. Az itt bemutatott ökumenikus liturgia célja a keresztény tanúságtétel alapvető szempontjának hangsúlyozása. Nevezetesen az evangélium szolgálatának szeretete, ami az Istennel, az emberiséggel és az egész teremtett világgal való kiengesztelődést hirdeti.

Az istentisztelet rendje

Az istentisztelet a következő részekből tevődik össze:

Gyülekezés

II. Isten igéjének ünneplése

Bűnbánati és a békességért mondott imák

A keresztyén egység litániája

Elbocsátás

I. Gyülekezés. A helyi szokásokat figyelembe véve megfelelő szimbólumokat is behozhatunk, és elhelyezhetjük azokat a gyülekezet elé, mialatt szól a bevezető ének. A házigazda üdvözlő szavai után külön is lehet köszönteni az ünneplésre megjelent közösségeket és azok vezetőit. Ekkor, néhány bevezető mondattal és a hagyományos „keleti” formában elmondott nyitó imádsággal meghívják a gyülekezetet az ünneplésre, Isten dicséretére.

II. Isten igéjének ünneplése. Az Apostolok Cselekedeteiből felolvasott rész központi helyet foglal el az istentiszteleten, ez határozza meg a következőket is. Azzal, hogy a jeruzsálemi előkészítő bizottság ezt az ígét választotta az apostolok tanításához való hűség gondolatát akarta hangsúlyozni, valamint a közös ősegyházi kincsünk megosztását a keresztyén egység érdekében. Az igehirdetés kifejtheti ezeket a témákat, és hangsúlyozhatja, milyen nagy szükség van arra, hogy a keresztyének világszerte imádságban hordozzák testvéreiket, akik a Szent Városban tanúskodnak a szeretet evangéliumáról.

Az igehirdetést követően lehet egy kis időt szánni csendes elmélkedésre, amely alatt szólhat zene is. Ezután jön az adakozásra való felhívás, amely konkrét céladomány is lehet.

III. A bűnbánat és béke imádságai. Ez alatt az imádság alatt történhet valami szimbolikus cselekedet. Például a liturgia kezdetén a bevonuláskor behozott, és a gyülekezet elé helyezett mécseseket egyenként eloltják egy-egy bűnvalló imád-

ság után és csak a Krisztusgyertya, a húsvéti gyertya marad égve, amikor a templom világítását is kikapcsolják. A békejelet követően kis mécseseket osztanak ki a jelenlévők között. A hitvallás – ami lehet a náicei hitvallás, vagy az apostoli hitvallás, vagy bármely más hagyományos hitvallás – a békejelet követi, még félhomályban. A kioltott gyertyákat azután minden egyes keresztény egységre vonatkozó imaszándékot követően egyenként meggyújtják a Krisztusgyertyáról, a húsvéti gyertyáról véve a lángot. A résztvevőket bátorítják, hogy vigyék haza a kapott kis mécseseket, és gyűjtsák meg azokat az imahét minden napján, és ha lehet, helyezték ablakukba, mint ami ennek az imaközösségnek a folytatása. Ugyanakkor a kis mécses jelezheti azt is, hogy gondolunk a Szentföldön élő keresztényekre, a máshol élő testvéreinkre, akik hitük miatt szenvednek.

Vagy egy csoport előre elkészít egy mozaikot, egy Krisztus képet, vagy a keresztet, vagy a templom képét, vagy más szimbólumot és azt nagy darabokra szedik szét. A keresztény egységért szóló litánia alatt a jelenlevő közösségek képviselői a gyülekezet előtt egyenként helyükre illesztik a darabokat. A litánia befejezésekor a mozaik fogja képviselni a Krisztus egy testében való egységet, amely azonban a sokféleségre is felhívja a figyelmet, mint ami Isten gazdag ajándéka az egyháznak.

Vagy a közösségek tagjai tömjénszemeket ajánlhatnak fel a bűnbánó imádság egyes részei után, amelyek Isten irgalmát reprezentálják, amely elfedi bűneinket, illetve Isten kegyelmét, amely meggyógyít minket. Egy égő faszénnel teli tartályt helyezhetünk a gyülekezet elé, vagy ahol felolvassák az igeszakaszokat. Minden bűnvallás után a felolvasó, vagy bármely más tagja a gyülekezetnek egy kis tömjénszemet helyez a parázsra. Ez a gesztus a gyülekezet hajlandóságát fejezi ki arra, hogy elismeri bűneit, és örömmel fogadja az Isten irgalmáról szóló választ.

IV. A keresztény egység litániája. Ezeket a könyörgéseket a jeruzsálemi egyházak helyzete ihlette. Természetesen a saját helyi kéréseinket is megfogalmazhatjuk, amelyek bemutatják, hogyan próbálja a helyi közösség legyőzni a megosztottságot, és hogy törekszik a látható közösség megvalósítására. A litániát a felolvasó és a vezető irányítja, és a gyülekezet minden alkalommal válaszol. A litániát a Miatyánk elmondásával fejezzük be. Mindenki saját anyanyelvén mondja, vagy arámiul – ez az a nyelv, amit néhány keresztény a Szent városban ma is használ.

V. Elbocsátás. A gyülekezet kéri Isten áldását tagjaira, akik a megbékélés evangéliumának követeiként küldetnek a világba. Egy énekkel lehet befejezni az istentiszteletet.

AZ ÖKUMENIKUS ISTENTISZTELET RENDJE

V: Vezető

Gy: Gyülekezet

O: Olvasó

I. Gyülekezés

Bevezető ének

Nyitó invokáció

V: Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.

Gy: Ámen.

V: Jeruzsálem összes keresztényétől Krisztus magyarországi híveihez Istenben, az Atyában és az Úr Jézus Krisztusban: Kegyelem néktek és békesség!

Gy: Istennek legyen hála!

Köszöntések

V: Könyörületes és szerető Istenünk, Te teremtettél minket hasonlatosságodra.

Gy: Ezért dicsérünk Téged és hálát adunk Neked.

V: Nevedben gyűltünk itt össze, hogy arra kérjünk, állítsd helyre az egészséget mindazok között, akik Jézus Krisztust mindenek Urának és Megváltójának vallják.

Gy: Istenünk, hallgass meg minket és könyörülj rajtunk!

V: Segíts minket gyengeségünkben és erősíts Szentlelkeddel!

Gy: Küldd el Szentlelkedet és tégy minket eggyé!

V: Imádkozzunk az Úrhoz:

Gy: Kyrie, kyrie eleison!

V: Kegyelmes Istenünk, prófétáid üzenetén keresztül megígérted, hogy Jeruzsálem sokféle nép hazája, sok nemzet anyja lesz.

Hallgasd meg imádságunkat, hogy Jeruzsálem, látogatásod színhelye mindenki számára a Veled való élet helye lehessen,

ahol egymással is békében találkozhatunk. Az Úrhoz imádkozunk:

Gy: Kyrie, kyrie eleison!

V: Irgalmas Istenünk, a Te életet adó Lelked mozduljon meg minden emberi szívben, hogy a minket elválasztó korlátok leomoljanak, a gyanakvás eltűnjön, a gyűlölet megszűnjön, és a megosztottság gyógyításával néped igazságosságban és békében élhessen. Könyörögjünk az Úrhoz:

Gy: Kyrie, kyrie eleison.

V: Szerető Istenünk, hallgasd meg a szent városért, Jeruzsálemért elmondott imáinkat. Vess véget szenvedéseinek, és tedd újra egészsé. Tedd megint otthonoddá, a béke városává, és minden nép világosságává. Segítsd a harmónia létrejöttét a szent város összes lakója számára. Könyörögjünk az Úrhoz:

Gy. Kyrie, kyrie eleison.

V: Nyissuk meg fülünket és szívünket, hogy meghalljuk a hirdetett Igét és segíts minket, hogy aszerint éljünk. Mindenben, amit teszünk és mondunk hűségeselek legyünk ahhoz, a Te neved dicsőségére, Országod terjedésére, legszentebb Háromság, Atya, Fiú, Szentlélek.

Gy: Ámen

II. Isten Igéjének ünneplése

V: Bölcsesség. Figyelmezzünk!

1Móz/Ter. 33, 1-4, vagy Ézsaiás/Izaiás 58, 6-10

Gy: Énekeljünk az Úrnak új éneket, és áldjuk szent nevét!

O.1. Zsolt 96, 1-3. versek

O.2. Zsolt 96, 4-6. versek

O.3. Zsolt 96, 7-9. versek

O.4. Zsolt 96, 10. versek

O.5. Zsolt 96, 11-12 a) versek

O.6. Zsolt 96, 12 b)-13. versek

V.: Lekció: ApCsel 2, 42-47

Gy: gyülekezeti ének

V: Evangélium: Máté 5, 21-26

Gy: gyülekezeti ének

V: Igehirdetés/szentbeszéd

Gy: gyülekezeti ének

III. Bűnvalló imádság és békejel

V: Jeruzsálem gyülekezeteivel együtt könyörögünk az Úrhoz – emlékezvén azokra a hívekre, akik részt vettek az apostolok tanításában és a testvéri közösségben – megvalljuk vétkeinket, amikor nem tudtunk hűségesek maradni és fenntartani a testvéri közösséget. Könyörögünk az Úrhoz.

Gy: Uram irgalmazz!

V: Jeruzsálem gyülekezeteivel együtt könyörögünk az Úrhoz – amikor emlékezünk félelmeinkre, a sok csodára és jelre – megvalljuk, hogy sokszor nem vagyunk képesek észrevenni csodálatos munkádat közöttünk. Könyörögünk az Úrhoz.

Gy: Uram irgalmazz!

V: Jeruzsálem gyülekezeteivel együtt könyörögünk az Úrhoz – emlékezünk arra, hogy mindazoknak, akik hittek, mindenük közös volt és támogatták a szükségben lévőket – megvalljuk, hogy mi viszont ragaszkodtunk javainkhoz a szegények kárára. Könyörögünk az Úrhoz.

Gy: Uram irgalmazz!

V: Jeruzsálem gyülekezeteivel együtt könyörögünk az Úrhoz – emlékezünk arra, hogy a hívek sok időt töltöttek imádsággal, örömmel, és bőkezűen törték meg a kenyeret otthonaikban – megvalljuk, hogy a mi szeretetünk kevésnek bizonyult, és ritkán vagyunk nagylelkűek. Könyörögünk az Úrhoz

Gy: Uram irgalmazz!

Isten bocsánatának meghirdetése

V: Ez az, amit Jóel prófétától hallunk: „Az utolsó napokban így szól az Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra... Aki

azonban segítségül hívja az Úr nevét, üdvözül.” Amint az Úr eljövetelére várunk, biztosak lehetünk abban, hogy Krisztusban bocsánatot nyernek bűneink, Isten megújított és újra ép-pé tett bennünket.

Békejel

V: Krisztus a mi békességünk. Megbékéltetett minket Istennel az egy testben a kereszten. Az Ő nevében jöttünk össze és részesülünk békességében.

Az Úr békéje legyen Veletek mindenkor!

Gy: És a Te lelkeddel

Hitvallás: Apostoli vagy a Níceai hitvallás

Ének

IV. A keresztény egység litániája

V: Krisztusban a világ megbékéltetett Istennel, aki ránk bízta a békéltetés szolgálatát.

Mint Isten békéltető szolgálatának követői, Istenhez fordulunk kéréseinkkel, amikor hagyományaink sokszínűségéből kiáltunk együtt:

Gy: *szent Isten*, aki eggyé teszel minket, tedd egységünket láthatóvá, és hozz gyógyulást a világnak!

V: Amikor sokféle nyelven és más-más környezetből érkezővel együtt olvassuk a Szentírást:

Gy: *kinyilatkoztató Isten*, aki eggyé teszel minket, tedd egységünket láthatóvá és hozz gyógyulást a világnak!

V: Amikor barátságot kötünk zsidók, keresztények és muszlimok között, amikor ledöntjük a közömbösség és gyűlölet falait:

Gy: *irgalmas Isten*, aki eggyé teszel minket, tedd egységünket láthatóvá és hozz gyógyulást a világnak!

V: Amikor az igazságosságért és szolidaritásért harcolunk, amikor a félelemből a bizalom felé mozdulunk:

Gy: *mege erősítő Isten*, aki eggyé tesz bennünket, tedd egységünket láthatóvá, és hozz gyógyulást a világnak!

V: Ha bárhol szenvedést látunk a háborúk és erőszak, igazságtalanság és egyenlőtlenség, betegség, előítélet, szegénység és reménytelenség következtében, ezek mind Krisztus keresztjéhez és egymáshoz visznek közelebb:

Gy: *megsebzett Isten*, aki eggyé tesz bennünket, tedd egységünket láthatóvá és hozz gyógyulást a világnak!

V: A Szentföld keresztényeivel együtt tanúi vagyunk Jézus Krisztus betlehemi születésének, galileai szolgálatának, halálának, feltámadásának és a Szentlélek kitöltésének Jeruzsálemben. Amikor a mindenki számára megvalósuló béke és igazságosság után vágyódunk abban a biztos reményben, hogy eljön Országod:

Gy: *Szentháromság Isten*, aki eggyé tesz bennünket, tedd egységünket láthatóvá és hozz gyógyulást a világnak!

Miatyánk...

V. Elbocsátás

A gyülekezet Isten áldását kéri tagjaira, akik a megbékélés evangéliumának követeként küldetnek ki.

V: Az Atya, aki hűséges ígéreteihez, és akinek nem marad el segítségé, tartson meg Titeket, amikor elmentek és küzdötök az igazságosságért és fáradoztok a megosztottság felszámolásán!

Gy: Ámen.

V: A Fiú, aki születésével és szolgálatával, halálával és feltámadásával megszentelte a Szentföldet, hozzon Nektek megváltást, kiengesztelődést és békességet!

Gy: Ámen.

V: A Szentlélek, aki egységben gyűjtötte össze az első híveket Jeruzsálemben, egyesítsen benneteket a tanításhoz való hűségben, a testvéri közösségben, a kenyér megtörésében, az imádkozásban és ösztönözzön Titeket, hogy hirdessétek és éljétek az evangéliumot!

Gy: Ámen

V: Áldjon meg és őrizzen meg Titeket a Mindenható, az Atya, a Fiú és a Szentlélek Isten, amikor elmentek innen, hogy a Jóhírt hirdessétek a világban!

Gy: Istennek legyen hála

Áldás

Gy: Legyen a béke és igazságosság Atyjának áldása mivelünk. Legyen a Fiú áldása mivelünk, aki a világ szenvedésének könnyeit hullatja és legyen a Szentlélek áldása mivelünk, aki a kiengesztelődésre és reménységre vezet mostantól fogva mindörökké. Ámen.

Záróének

BIBLIAI GONDOLATOK ÉS IMÁDSÁGOK AZ IMAHÉT NAPJAIRA

1. nap: A jeruzsálemi egyház

Joel 2, 21-27; 3, 1-5	„Azután kiárasztom majd lelkemet minden emberre...”
Zsoltár 46	„A Seregek Ura velünk van, ...”
ApCsel 2,1-12	„Amikor pedig eljött a pünkösd napja,...”
Jn 14, 15-21	„Az igazság Lelkét, akit a világ nem kaphat meg...”

A keresztyének egységéért tartott ez évi imaheti utazásunk Anyaszentegyházunk történetének kezdetével, Jeruzsálemből indul Pünkösd napján. A hét fő témája így hangzik: *„Ezek pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban.”* Azokról van szó, akik az első jeruzsálemi gyülekezetet jelentik, amely Pünkösd napján született, amikor a Szószóló, az igazság Lelke leszállt az első hívőkre úgy, amint azt Isten ígérte Joel prófétán keresztül és úgy is, ahogyan Jézus ígérte a szenvedését és halálát megelőző éjszakán. Mindazok, akik az első Pünkösd jelenlétében élnek, azok az első jeruzsálemi egyházzal és annak vezetőjével, Szent Jakabbal is közösséget vállalnak. Ez az egyház mindannyiunk Anyaszentegyháza. Ez a folytonosság a keresztyénység ragyogó képe, amelyért ezen a héten imádkozunk.

Egy ősi keleti hagyomány szerint az egyház folyamatossága a jeruzsálemi első keresztyén közösséggel való kapcsolat is jelenti. A jeruzsálemi egyház az apostoli korban összekapcsolódott a mennyei Jeruzsálem egyházával, amely innentől kezdve minden keresztyén gyülekezet ősképe. A jeruzsálemi egyházzal való folytonos kapcsolat jele, hogy minden egyház hűségesen ragaszkodik az első keresztyén közösség ismérveéhez, az apostolok tanításához és közösségéhez, a kenyér meg-

töréséhez és az imádsághoz. Jeruzsálem mai egyháza folyamatos kapcsolatban él az apostoli kor jeruzsálemi egyházával, különös tekintettel az igazságról szóló áldozatos tanúságtételén keresztül. Az Evangéliumról való bizonyágtétele, valamint az egyenlőtlenség és az igazságtalanság elleni küzdelme arra emlékeztet bennünket, hogy a keresztyén egységért elmondott imádság elválaszthatatlan a békéért és igazságosságért való imádságtól.

Mindenható és kegyelmes Istenünk! Az első keresztyéneket hatalmas erővel gyűjtötted össze Jeruzsálem városában, hogy a Szentlélek segítségével ellenálljanak a Római Birodalom földi hatalmának. Engedd, hogy a jeruzsálemi gyülekezethez hasonlóan mi is bátran együtt legyünk a bizonyágtételben, a béke és kiengesztelődés jó hírének megélésében, szemben a mindenkori egyenlőtlenséggel és igazságtalansággal. Jézus Krisztus nevében imádkozunk, aki megszabadít bennünket a bűn és a halál fogságából.

2. nap: Sok tag egy test

- Ézs/Iz 55, 1-4 „...jőjjetek a vizekhez...”
 Zsolt 85, 8-13 „Mert közel van a szabadulás az istenfélők-höz...”
 1Kor 12, 12-27 „Hiszen egy Lélek által ... egy testté let-tünk a keresztséggel...”
 Jn 15, 1-3 „Én vagyok az igazi szőlőtő...”

A jeruzsálemi egyház az Apostolok Cselekedeteiről szóló könyv szerint modellje annak az egységnek, amelyet mi munkálunk. Mint ilyen, arra emlékeztet bennünket, hogy a keresztyének egységéért mondott imádság nem az egyformaságért hangzik fel, hiszen az egységet a kezdetektől fogva gazdag különbözőség jellemezte. A jeruzsálemi egyház a különbözőségben való egység őstípusa és modellje.

Az Apostolok Cselekedeteiről írott könyvben olvasható pütkösdi elbeszélés világossá teszi számukra, hogy azon a napon Jeruzsálemben az akkori mediterrán világnak, sőt még az azon túlnak is minden nyelve és kultúrája képviselve volt. Azok az emberek, akik a maguk különböző nyelvén hallották az Evangéliumot, akik Péter prédikációja során bűnbánatban, a víz keresztségében és a Szentlélek kiáradásában közel kerültek egymáshoz, sokfélék voltak. Vagy – amint később Szent Pál apostol írja – *„Hiszen mindnyájan egy testté lettünk a keresztséggel, akár zsidók, akár görögök, akár rabszolgák, akár szabadok, és mindannyiunkat egy Lélek itatott át.”* 1Kor12,13. Nem a hasonlóan gondolkodók, az azonos kultúrájú és nyelvű emberek uniformizált közösségét alkották, akik egyek voltak az apostolok tanításában és közösségében, hanem egy sokféleségben gazdag közösség, akik különbözősége könnyen ellenségeskedésbe fordulhatott. Ez történt a hellenista és a zsidó keresztyének között a görög özvegyasszonyok figyelmen kívül hagyásakor, amiről Szent Lukács evangélista beszámol az ApCsel 6,1-ben. És mégis! A jeruzsálemi egyház egységben maradt önmagával és a feltámadott Úrral, aki így szól: *„Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki én bennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt... „* Jn15,5.

Gazdagító sokszínűség/ különbözőség jellemzi az egyházat az ősi Jeruzsálemtől kezdve a mai napig, amint az a világban bárhol megjelenik. Ez könnyen ellenségeskedésben törhet ki Jeruzsálemben, amelyet az ellenséges politikai klíma is elősegít. Amint az első jeruzsálemi egyház, a jeruzsálemi keresztyének ma is arra emlékeztetnek bennünket, hogy egy testnek vagyunk sok tagja, egység a különbözőségben. Régi hagyományok arra tanítanak bennünket, hogy még a mennyei Jeruzsálemben is létezik különbözőség és egység. Arra emlékeztetnek bennünket, hogy a keresztyén egység, amiért mi imádkozunk, mindig megőrzi az alapvető különbözőségeket.

Isten, akitől minden élet származik a maga gazdag különbözőségében, Te arra hívod egyházadat, mint Krisztus testét, hogy a szeretetben eggyé váljon. Engedd, hogy igazán megértsük a különbözőségben való egységet, hogy arra törekedjünk, hogy együtt prédikáljunk, együtt építsük a te bővülő szeretetednek országát. Sose felejtjük életünk közös forrását, Jézus Krisztust. A Lélek egységében ezért imádkozunk!

3. nap: Egységben az apostolok tanítása által

Ézs/Isz 51, 4-8	„... hallgassatok rám nemzetek!”
Zsolt 119, 105-112	„Lábam előtt mécses a te igéd...”
Róm 1, 15-17	„... szívem szerint kész vagyok az evangéliumot hirdetni”
Jn 17, 6-19	„Kijelentettem a te nevedet...”

A jeruzsálemi egyház egységét – az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv szerint – az *apostolok tanítása* iránti elkötelezettség adta tagjai nyelvi és kulturális különbözősége ellenére. Az *apostolok tanítása* pedig az Úr Jézus Krisztus életéről, tanításáról, szolgálatáról, haláláról és feltámadásáról szólt. Ezt a tanítást Szent Pál Apostol egyszerűen „evangéliumnak” nevezte. Az apostolok tanítása klasszikus példája Szent Péter apostol jeruzsálemi prédikációja Pünkösöd napján. Joel prófétára való hivatkozással összekapcsolja az Egyházat Isten népének bibliai történetével. Elbeszélése, amelybe bennünket is bevon, az Egyház születésével kezdődik.

Különbözőségek ellenére Isten Igéje összegyűjt és egyesít bennünket. Az *apostolok tanítása* és a *jó hír* a maga teljességében állt minden különbözőség ellenére az első jeruzsálemi Egyház középpontjában. A mai jeruzsálemi keresztyének emlékeztetnek bennünket, hogy nem egyszerűen az apostolok tanítása az, ami egyesítette az ősgyülekezetet, hanem a taní-

tás iránti elkötelezettség is. Ez az elkötelezettség tükröződik abban, ahogy Szent Pál apostol azonosítja az evangéliumot az „*Isten üdvözítő erejével*”-vel Rm 1:16.

Ézsaiás próféta arra figyelmeztet bennünket, hogy Isten tanítása elválaszthatatlan Isten „igazságosságától, amely világosság a népek számára”. Vagy amint a zoltáros imádkozik: *Lábam előtt mécses a te igéd, ösvényem világossága. Esküszöm és fogadom, hogy megtartom igazságos döntésedet.* Zsolt 119,105-106.

Világosság Istene! Köszönetet mondunk az igazság kijelentéséért Jézus Krisztusban a Te élő Igédben, amelyet az apostolok tanításán keresztül kaptunk. Szentlelked folytassa megszentelő munkáját rajtunk Fiaid igazságában, hogy Vele egyesülve növekedhessünk az ige iránti elkötelezettségben, és együtt szolgálhassuk a Te országodat alázatban és szeretetben. Krisztus nevében imádkozunk. Ámen.

4. nap: Javaink megosztása egységünk jele

Ézs/Is 58, 6-10	„Oszd meg kenyeredet az éhezővel...”
Zsolt 37, 1-11	„Bízzál az Úrban és tégy jót...”
ApCsel 4, 32-37	„... mindenük közös volt.”
Mt 6, 25-34	„... keressétek először Isten országát”

A jeruzsálemi apostoli Egyházzal való kapcsolat folytonosságának jele az apostolok tanításához és közösségéhez, a kenyér megtöréséhez és az imádsághoz való hűség. A mai jeruzsálemi egyház azonban ennek az elkötelezettségnek a gyakorlati következményére, javaink önzetlen megosztására is emlékeztet bennünket. Az Apostolok Cselekedeteiről írott könyvben egyszerűen ezt olvassuk: *„Mindazok pedig, akik hittek, együtt voltak, és mindenük közös volt. Vagyonukat és javaikat eladták, szétosztották mindenkinek: ahogyan éppen szükség volt rá.”* ApCsel 2, 44-45. A mai napra rendelt ige ösz-

szekapcsolja a javaknak ezt a radikális megosztását a hathatós apostoli bizonyágtétellel, amellyel tanúságot tettek Krisztus feltámadásáról és „nagy kegyelem volt mindannyiukon”. A késő Római Birodalom egyházüldözői így adtak hangot csodálkozásuknak: „nézzétek mennyire szeretik egymást”.

A javaknak ez az önzetlen megosztása ma is jellemzi a jeruzsálemi keresztyének életét. Ez az egyik jele annak, hogy fenntartják a folytonosságot az első keresztyénekkel. Ez fontos jel és kihívás minden egyház számára. Ez kapcsolja össze a keresztyén közösség igehirdetését, az eucharisztia, az úrvacsora ünneplését, a gyülekezet közösségét a mindenkire vonatkozó egyenlőséggel és a mindenkinek járó igazságossággal. A javaknak ez a megosztása tanúságtétel az Úr Jézus feltámadásáról, és jele az apostoli, jeruzsálemi egyházzal való folytonosságnak, de jele a mi egységünknek is.

Sokféleképpen történhet a javak megosztása. Az apostoli egyházban ennek olyan radikális formája valósult meg, hogy senki nem maradt szükségben. Beszélhetünk még egymás terheinek, küzdelmeinek, fájdalmainak és szenvedéseinek közös hordozásáról is. Ugyanakkor egymás örömeiben, sikereiben, áldásaiban és gyógyulásaiban is osztozhatunk. Tudunk az egyes elkülönülő egyházi hagyományok ajándékainak és meglátásainak megosztásáról is. Ezeket nevezzük a lelki ajándékok ökumenikus „cseréjének”. Javaink ily nagylelkű megosztása az apostolok tanításához és közösségéhez való ragaszkodásunk gyakorlati következménye, valamint a keresztyének egységéért mondott imádságaink gyümölcse.

Igazságosság Istene! A Te ajándékozó kedved határtalan. Megköszönjük, hogy megadod, amire szükségünk van, hogy táplálsz, ruházol és hajlékot adsz nekünk. Óvj meg bennünket az önző kapzsiság bűnétől és tégy alkalmassá, hogy a szeretet eszközei legyünk azáltal, hogy megosztjuk egymással mindazt, amit Tőled kapunk. Mert ezzel is a Te

nagylelkűségedről és igazságosságodról teszünk bizonyosságot. Mint Krisztus követőit vezess bennünket, hogy együtt cselekedjünk ott, ahol szükség van. Ahol családokat elűznek az otthonaikból. Ahol a sebezhető ember a hatalmaskodó kezétől szenved. Ahol szegénység és munkanélküliség rombolja az életet. Jézus nevében imádkozunk a Szentlélek egységében.

5. nap: A kenyér reményteljes megtörése

2Móz/Kiv 16,13b-21a	„... ez az a kenyér, amelyet az Úr adott nekik eledelül”
Zsolt 116, 12-14; 16-18	„Hálaáldozatot mutatok be neked”
1Kor 11, 17-28; 23-26	„Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre...”
Jn 6, 53-58	„Ez az a kenyér, ami a mennyből szállt alá...”

Az első jeruzsálemi Egyháztól kezdve mindmáig a „kenyér megtörése” központi jelentőséggel bír a keresztények számára. A mai jeruzsálemi keresztények életében a kenyér megtörése hagyományosan a barátságról, a megbocsátásról és a közös elhivatásról beszél. A kenyér ilyen megtörése azt a kihívást jelenti számunkra, hogy keressük az egységet, amely profétai erővel tud szólni a megosztott világhoz. Ez az a világ, amely – különböző módokon – mindannyiunkat formál. A kenyér megtörésében a keresztények megújulnak, hogy az egész emberiség számára hirdessék a reménység profétai üzenetét.

Ma mi is megtörjük a kenyeret örömteljes és nyitott szívvel. Ugyanakkor az eucharisztia ünneplésének minden alkalomával átéljük megosztottságunk fájdalmát is. A keresztények egységéért tartott Imahetünk ötödik napján a jeruzsálemi keresztények a Felső Szobában jönnek össze, azon a helyen, ahol az utolsó vacsora történt. Itt – bár nem ünnepelehetik

együtt az eucharisziát, az úrvacsorát – reménységben törik meg a kenyeret.

Ezt a reménységet akkor éljük meg, amikor elégedetlenségünk pusztaságaiban Isten közeledik felénk. A zsidó nép vándorlásának leírása elbeszéli, hogy miképpen válaszol Isten az általa megszabadított, elégedetlenkedő népnek azzal, hogy megadja nekik mindazt, amire szükségük van – nem többet és nem kevesebbet. A puszta manna Isten ajándéka, amelyet mi magunktól nem szerezhetünk meg és nem is érthetünk igazán. Ez az a pillanat – miként zsolotárunk ujjongva hirdeti – amely egyszerűen hálaadásra indít, mert Isten „meglazította kötelékeinket”.

Szent Pál apostol felismeri, hogy a kenyér megtörése nem egyszerűen az eucharisziának/úrvacsorának az ünneplése, hanem egy eucharisztikus, úrvacsorai közösségnek a létrejötte, ami azt jelenti, hogy Krisztus teste vagyunk a világban. Ez a rövid olvasmány a maga összefüggéseivel (1Kor. 10-11) arra emlékeztet, hogy a keresztyén közösségnek hogyan kell élni, nevezetesen: közösségben Krisztussal, törekedve a helyes viselkedésre a nehéz világi környezetben s a mindennapi életünk valóságát az Ő irányítására bízni. A Krisztusra való folyamatos emlékezésben élünk.

Mint a kenyér megtörésének népe, az örök életnek, a teljes életnek a népe vagyunk, amint arra Szent János evangéliuma tanít ma bennünket. Az eucharisztia/úrvacsora ünneplése felszólít bennünket, hogy gondolkozzunk el arról, miként tükröződik az élet bőséges ajándéka mindennapi életünkben, reményben és kudarcok közt egyaránt. A napi megpróbáltatások ellenére a jeruzsálemi keresztyének tanúságot tesznek arról, hogy miképpen lehetséges a reménységben való örvendezés.

Reménység Istene! Dicsőítünk Téged az úrvacsora, az eucharisztia ajándékáért, ahol a Szentlélek által újra és újra találkozunk Fiaddal, Jézus Krisztussal, a mennyből alászálló élő kenyérrel. Bocsásd meg érdemtelenységünket, töredezett

életünket, egyenlőtlenségeinket és a megosztottságba való beletörődöttségünket. Urunk azért imádkozunk, hogy hozd el azt a napot, amikor egész egyházad közösen töri meg a kenyeret. S amíg ezt a napot várjuk, hadd tanuljuk meg újra és újra – az eucharisztia által formált népként – szolgálni a világot. Ezt kérjük Jézus nevében. Ámen.

6. nap: A cselekvésre indító imádság

Jón 2, 1-11	„Az Úrtól jön a szabadulás...”
Zsolt 67, 1-7	„Magasztaljanak a népek ó Isten, ... ”
1Tim 2, 1-8	„...tartsatok könyörgéseket ... minden feljebbvalóért”
Mt 6, 5-15	„... jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod!”

Az apostoli tanításban, a közösségben és a kenyér megtörésében való elkötelezettség után a jeruzsálemi Egyház negyedik tulajdonsága az imaélet. Ma is mindennapos felismerés a jeruzsálemi keresztyének számára – ugyanúgy, amint bárhol máshol – hogy a hatalom és erő forrására van szükségük. A jeruzsálemi keresztyének mai bizonyágtétele azon helyzetek mélyebb megértésére hív bennünket, amelyekkel szembesülünk az egyenlőtlenség és igazságtalanság állapotában. A keresztyéneket mindezekben az imádság erősíti meg a közös misszióra.

Jónás számára az intenzív imádkozás a cet gyomrából való drámai szabadulást eredményezte. Imádsága szívből és bűnbánatból fakadt, mivel el akarta kerülni Isten akaratát. Elhagyta az Úr prófétai meghívását s ez reménytelen helyzetbe sodorta. S ebben a helyzetben Isten meghallgatja imádságát és felszabadítja a küldetés betöltésére. A zsolttár szerint azért kell imádkoznunk, hogy Isten ragyogtassa ránk orcáját – nem csak a mi javunkra, hanem az Ő uralmának elterjedése érdekében – „minden nép között”.

Az apostoli egyház emlékeztet bennünket, hogy az imádság része a világ javát szolgáló misszióknak és prófétaságnak. Pál apostolnak Timóteushoz írt levele szerint különösen is imádkoznunk kell azokért, akiknek hatalma van a világban, hogy békében és méltóságban éljünk. Különböző társadalmaink, országaink egységéért imádkozunk, sőt az egész emberiség Istenben való egységéért. A Krisztusban való egységünkért mondott imádság az egész világot eléri.

Az imádságnak ez a dinamizmusa az Úr tanítványainak adott tanításában gyökerezik. Máté evangéliumából ma azt halljuk, hogy az imádság titkos hatalom. E hatalom lényege nem a külsőségekben, hanem abban áll, hogy alázatosan az Úr elé járulunk. Jézus tanítását a *Mi Atyánk* foglalja össze. Amikor ezt együtt imádkozzuk, akkor mint az Atya akaratát kereső nép az Ő országát munkáljuk itt a földön.. Ez az imádság a megbocsátás és a megbékélés gyakorlására hív mindannyiunkat.

Atyánk és Istenünk! Örömmel köszönjük meg Neked, hogy mindig, mindenhol és minden kultúrában vannak és voltak olyanok, akik imádsággal fordulnak Hozzád. Mindenekfölött köszönjük Fiadnak, Jézus Krisztusnak a példáját és tanítását, aki arra hívott minket, hogy imádságban várjuk az Ő országának eljövetelét.. Taníts bennünket jobban imádkozni. Taníts bennünket együtt imádkozni, hogy mindig felismerjük vezetésedet és bátorításodat örömeinkben és bánatunkban a Szentlélek ereje által. Ámen.

7. nap: Élet feltámadás-hitben

Ézs/Iz 60, 1-3; 18-22	„Isten szabadítását nevezed kőfalaidnak, és dicséretét kapuidnak”
Zsolt 118, 1; 5-17	„Nem halok meg, hanem élek”
Róm 6, 1-11	„... eltemetkeztünk vele a halálba, hogy ... új életben járjunk.”
Mt 28, 1-10	„Jézus így szólt hozzájuk: ne féljetek!”

Az első keresztyének elkötelezettsége az apostoli tanítás, a közösség, a kenyér megtörése és az imádság iránt a feltámadott Jézus élő hatalma miatt volt lehetséges. Ez a hatalom most is él és a mai jeruzsálemi keresztyének erről tesznek tanúságot. Bármilyen nehézségben is találják magukat, hitük által tudják, hogy minden megújul Jézus valós feltámadása által.

A feltámadás fénye és reménysége mindent átalakít. Amint Ézsaiás/Izaiás próféta hirdeti: ez a sötétségnek a világosságbá való átalakulása, minden nép megvilágosodása. A feltámadás ereje Jeruzsálemből, az Úr szenvedésének helyéről árad ki, s ez minden népet áthat. Ebben az új életben megszűnik az erőszak, s mindenki biztonságra talál a megváltásban és a dicséretmondásban.

A zsoltár szavaival a keresztyénység központi élményét, a halálból az életbe fordulást ünnepelehetjük. Ez az Isten állhatatos szeretetének megtartó jele. A halál rémületétől az új élet felé fordulás minden keresztyént meghatározó valóság. Mert – amint Szent Pál apostol tanítja – a keresztségben eltemetkeztünk Krisztussal és vele együtt fel is támadtunk. Meghaltunk Krisztussal és élünk Vele, hogy osztozzunk az Ő feltámadott életében. Ezért másként látjuk a világot: együttérzéssel, türelemmel, szeretettel és reménységgel. Hiszen Krisztusban a jelen szenvedéseivel nem fejeződik be történetünk. Még megosztottságban élő keresztyényekként is tudjuk, hogy a ben-

nünket összekapcsoló kereszttség – a feltámadás fényében megvalósuló keresztthordozás.

A keresztény evangélium szerint ez a feltámadás nem egy eszme vagy elgondolás. Ez egy térben és időben történő eseményben gyökerezik. Erről a mélyen megrendítő eseményről hallottunk az evangéliumban. A feltámadott Úr Jeruzsálemből küldi köszöntését tanítványainak évszázadokon keresztül. S minket arra hív, hogy félelem nélkül kövessük. Ő előttünk jár.

Istenünk, özvegyek, árvák és idegenek védelmezője! Abban a világban, amelyben sokan remény nélkül élnek, feltámasztottnak Fiadat, hogy reménységet adj az emberiségnek és megújulást a földnek. Erősítsd és egyesítsd továbbra is egyházadat abban a küzdelmében, amelyet a halál erőivel szemben folytat abban a világban, ahol a teremtés és az emberiség elleni erőszak homályosítja el az általad felajánlott új élet reménységét. Ezt kérjük a feltámadott Úr nevében, az Ő Lelke erejével. Ámen

8. nap: Meghívás a kiengesztelődés szolgálatára

1Móz/Ter 33, 1-4 „Ézsau eléje futott, megölelte... és sírtak”
 Zsolt 96, 1-13 „Mondjátok el a népeknek, hogy király az Úr”
 2Kor 5, 17-21 „... és reánk bízta a békéltetés ígését.”
 Mt 5, 21-26 „... békülj ki előbb atyád fiával s csak azután térj vissza.”

Az elmúlt hét imádságai különleges utazásra vittek bennünket. A Szentírás vezetésével visszatértünk keresztýén gyökereinkhez, a jeruzsálemi apostoli Egyházhoz. Megvizsgáltuk elkötelezettségünket az apostolok tanításához, a közösséghez, a kenyér megtöréséhez és az imádsághoz. Az Apostolok Cselekedeteiben leírt ideális keresztýén közösség tanulmányozása után visszatérünk saját világunkba, a megosztottság, elégedetlenség, kiábrándulás és igazságtalanság valóságába.

Ennél a pontnál a jeruzsálemi egyház egy kérdést intéz hozzánk. Mire kaptunk meghívást itt és most az Egyetemes Imahét végén?

A jeruzsálemi keresztyének a következő választ ajánlják számunkra. Arra kaptunk meghívást mindenekelőtt, hogy szolgáljuk a megbékélést, a kiengesztelődést. Ez a felhívás a megbékélés különböző szintjeit mutatja az összetett/ bonyolult megosztottsággal szemben. A keresztyén egységért imádkozunk, vagyis azért, hogy az egyház a gyógyulás jele és eszköze lehessen a politikai, strukturális szétszakadozottság/ megosztottság és igazságtalanság miatti fájdalmakban. A békés és igazságos együttélés jele és eszköze legyen a zsidók, keresztyének és muszlimok között. Egymás növekvő megértésének jele és eszköze legyen a hívők és nem hívők között. A kiengesztelődésre szóló felhívásnak meg kell jelennie a személyes és családi életünkben is.

Jákob és Ézsau testvérek, de elidegenedtek egymástól. Ugyanakkor megbékélésük akkor történik, amikor a konfliktus további mélyülése lett volna várható. Találkozásukkor az együtt síró fivérek félreteszik az erőszakot és a haragot.

Keresztyén és emberi egységünk felismerése Isten színe előtt a zsoltár szavához vezet bennünket, ami a világot szerető igazságossággal kormányzó Urat dicséri. Krisztusban Isten megbékéltet minden népet önmagával. Ennek leírásakor Szent Pál apostol a kiengesztelődés megélését, mint új teremést ünnepli. A megbékélésre szóló felhívás azt jelenti, hogy engedjük, hogy Isten hatalma mindent újjáteremtsen bennünk.

Tudjuk, hogy ez a jó hír arra hív, hogy megváltoztassuk életünket. Amint Jézus – Máté evangéliuma szerint – megpróbál bennünket, nem mehetünk az oltárhoz felajánlásainkkal mindaddig, amíg tudjuk, hogy felelősek vagyunk a megosztottságért és igazságtalanságért. A keresztyének egységére szóló felhívás egyúttal felhívás a kiengesztelődésre. És a felhí-

vás a kiengesztelődésre, felhívás a cselekvésre – olykor olyan cselekvésre, amely kizökkent bennünket a megszokott egyházi tevékenységünkől.

Békesség Ura! Köszönjük, hogy elküldted Fiadat Jézust, hogy kiengesztelj önmagaddal. Add nekünk kegyelmedet, hogy a megbékélés hathatós szolgálói legyünk egyházainkban. Ily módon segíts nekünk, hogy szolgálhassuk a népek közötti megbékélést, különös tekintettel a Szent Földön – azon a helyen, ahol lerombolod a népeket elváltató falakat és mindenkit eggyé teszel Jézus testében, aki a szenvedés hegyén áldozta önmagát. Tölts el bennünket egymás iránti szeretettel. Egységünk szolgálja azt a kiengesztelődést, amely kedves elötted az egész teremtés számára. Ezt kérjük a Lélek erejében. Ámen.

A JERUZSÁLEMI EGYHÁZI VEZETŐK IMÁJA

Mennyi Atyánk hálát adunk Neked és dicsérünk Téged, hogy egyszülött Fiadat adtad nekünk. Betlehemi születése a Szentföldön elvégzett szolgálata, halála a kereszten, feltámadása és mennybemenetele mind drága ajándék nekünk. Azért jött, hogy ezt a földet és világot megváltsa. Mint a béke fejedelem jött.

Hálát adunk Neked minden egyházért és minden gyülekezetért világszerte, akik ma velünk imádkoznak a békéért. A mi városunknak és országunknak nagy szüksége van a békére. A Te kifürkészhetetlen titokzatosságodban és mindenki iránti szeretetedben engedd, hogy a megváltás és béke hatalma minden kulturális és vallási határon felülemelkedjen és töltsd meg szolgálóidnak szívét, legyenek izraeliek vagy palesztinok, vagy bármilyen vallás követői. Küldj nekünk olyan politikai vezetőket, akik odaszánják életüket a rájuk bízottak igazságos békéjéért.

Tedd őket elég bátrakká, hogy kézjegyükkel szentesítsék azt a békét, amely véget vet a megszállásának és ezáltal biztosítsák a palesztinok szabadságát s ezzel szerezzenek biztonságot az izra-

elieknek és felszabadítsanak minket minden fajta félelem alól. Adj nekünk vezetőket, akik megértik városod szentségét és megnyitják azt mindenki előtt. Palesztinok előtt, izraeliek előtt és az egész világ előtt.

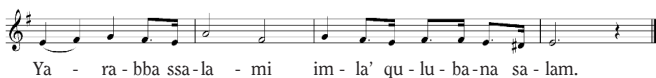
Azon a földön, amelyet te tettél szentté szabadíts meg mindannyiunkat a gyűlölködésnek és a gyilkosságnak bűneitől. Szabadítsd meg az izraeliek és palesztinok szívét ettől a bűntől. Adj szabadságot Gáza népének, akik vég nélküli megpróbáltatásban és rettegésben élnek.

Benned bízunk mennyei Atyánk. Hisszük, hogy Te jó vagy és hisszük, hogy a Te jószágod legyőzi a háború gonoszságát és a gyűlölködést földünkön. Várjuk áldásodat, különösen a gyermekeken, a fiatalokon, hogy a konfliktusok miatti félelmüket és aggodalmukat felváltsa a békesség öröme és boldogsága. Imádkozunk az idősekért is, a fogyatékosokért, az ő jólétükért és azért, amivel ők tudnak hozzájárulni ennek a földnek a jövőjéhez.

Végül pedig imádkozunk a menekültekért, akik emiatt a konfliktus miatt szóródtak szét a világban. Istenünk adj a politikusoknak és a kormányoknak világszerte bölcsességet és bátorságot, hogy megtalálják a megfelelő megoldást számukra. Mindezt Jézus nevében kérjük. Ámen.

Yarabba ssalami

Palestine

*Béke Istene önts ki rám békédet –
Béke Istene töltsd meg szívem békével*

Kyrie eleison Mt. Athos Melody, Greece

Ky - ri - e e - le - i - son. Ky - ri - e e -
le - i - son. Ky - ri - e e - le - i - son.

Alleluia Ancient Syriac Liturgy

Al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,
al - le - lu - ia! Our Lord is mer - ci - ful, our Lord is
mer - ci - ful. God's name is for - e - ver praised, God's name is for - e - ver
praised. A - men, al - le - lu - ia!

Halle, hallelujah Syria

Traditional ♩ = 108

Hal-le,hal-le-lu - jah. Hal-le,hal-le-lu - jah. Hal-le-lu-jah, hal-le-lu-jah,
hal - le - lu - jah. Hal - le - lu - jah, hal - le - lu - jah, hal - le - lu - jah.

AZ ÖKUMENIKUS ÉLET JERUZSÁLEMBEN

Jeruzsálemből Jézus kiküldte tanítványait, hogy tanúi legyenek a „föld végső határáig” (ApCsel 1,8) Küldetésük során sokféle nyelvvel és gazdag civilizációval találkoztak és ezeken a nyelveken kezdték hirdetni az evangéliumot, ünnepelni az eucharisziát, az úrvacsorát. Ennek következményeként a keresztyén élet és a liturgia sokféle arcra és kifejezésre tett szert, amelyek

gazdagítják és kiegészítik egymást. Ezek a keresztény hagyományok és gyülekezetek a kezdetektől fogva együtt kívántak élni Jeruzsálemben a helyi egyházzal, az ősgyülekezet jeruzsálemi utódaival. Érezték annak szükségességét, hogy abban az országban, ahol a megváltás története, Jézus szenvedése, halála és feltámadása kibontakozott, legyen egy imádkozó és szolgáló közösség. Ily módon a jeruzsálemi egyház a sokféle keleti és nyugati keresztény hagyomány gazdagságának jelképévé lett. Minden látogatót, zarándokot, aki Jeruzsálembé érkezik, elsősorban arra bátorítanak, hogy fedezze fel e különböző, gazdag hagyományokat.

Sajnos a történelem folyamán ez a gyönyörű sokféleség a megosztottság forrásává is vált. Ez a nyilvánvaló megosztottság Jeruzsálemben még fájdalmasabb, mint máshol, hiszen ez az a hely, ahol Jézus azért imádkozott, hogy a tanítványok „egy legyenek”. (Jn17,21). Ez az a hely, ahol azért halt meg, hogy egybegyűjtse Isten gyermekeit, akik „szétszórtak” (Jn11, 52), és ahol az első Pünkösöd megtörtént. Ugyanakkor el kell mondanunk, hogy az egyház szakadása nem Jeruzsálemben történt. A megosztott egyház felekezetei telepedtek le Jeruzsálemben. Ennek az a következménye, hogy minden egyház – a világ bármely pontján éljen is – valamilyen részben felelős a jeruzsálemi egyház megosztottságáért és ezért arra is hivatott, hogy a helyi egyházzal együtt munkálkodjon annak egységén.

Jeruzsálemben ma 13 püspöki egyház szolgál. A Görög Ortodox Egyház, a Római Katolikus Egyház, az Örmény Apostoli Egyház, a Szír Ortodox Egyház, a Kopt Ortodox Egyház, az Etióp Ortodox Egyház, a Görög Katolikus Egyház, a Maronite Katolikus Egyház, a Szír Katolikus Egyház, az Örmény Katolikus Egyház, a Káld Katolikus Egyház, az Püspöki Evangéliumi Egyház és az Evangélikus Egyház. Ezek mellett jelentős számú egyéb egyház és keresztény közösség van jelen Jeruzsálemben és a Szentföldön, mint például a presbiterianus, a református, a baptista, az evangéliumi és a pünkösdi.

Palesztinában és Izraelben a keresztények száma 150-200 ezer között van, ami a teljes népesség mindössze 1-2 százaléka. Ezen keresztények nagy többsége arab anyanyelvű palesztin, de néhány gyülekezetben léteznek héberül beszélő hívő csoportok is, akik a kereszténység jelenlétét kívánják tanúsítani az izraeli társadalomban. Ezek mellett léteznek az úgynevezett Messiási gyülekezetek, amelyek 4-5 ezer embert jelentenek. Őket azonban általában nem számolják a keresztények közé.

Jeruzsálem ökumenikus kapcsolatainak terén VI. Pál pápa szentföldi látogatása 1964 januárjában mérföldkövet jelentett. Jeruzsálemi találkozója a konstantinápolyi Athenagorás patriarchával, és a jeruzsálemi Benedictos patriarchával új korszak kezdetét jelzi az egyházak közötti kapcsolatban. Ettől kezdve a helyi kapcsolatok is új irányba mozdultak.

A következő fontos állomás az első Palesztin intifada alatt történt a 80-as évek vége felé. A bizonytalanság, erőszak, szenvedés és halál közepette az egyházak vezetői elkezdtek közösen gondolkodni azon, hogy mi az üzenetük és mi a teendőjük. Elhatározták, hogy közös üzeneteket és nyilatkozatokat adnak ki, és közös kezdeményezéseket indítanak az igazság és a tartós béke érdekében.

Azóta a jeruzsálemi egyházi vezetők minden év Húsvétján és Karácsonyan közös üzenetet adnak ki, valamint néhány különleges alkalommal is közös nyilatkozattal jelennek meg a többi egyház és a világ előtt. Két nyilatkozat külön is említést érdemel. 1994 novemberében a 13 egyház közös memorandumot írt alá Jeruzsálem fontosságáról a keresztény közösségek számára. Attól az időtől kezdve rendszeresen találkoznak, szinte minden hónapban. Ugyanerről a témáról egy második nyilatkozatot is aláírtak 2006 szeptemberében. 1999 decemberében a Betlehemi Jászol téren, a harmadik évezred küszöbén tartott közös ökumenikus zárandoklat alkalmával a 13 egyház vezetői és hívei, a világ minden tájáról idesereglettek és egy délutánt énekelve, Isten igéjét olvasva és együtt imádkozva töltötték el.

A helyi egyházak közötti növekvő együttműködésnek, valamint a helyi egyházak és a világ más pontjain élő egyházak szoros kapcsolatának újabb kifejeződése a Jeruzsálemi Felekezeti Centrum létrehozása 2006-ban. Az intézmény a helyi egyházak, az Egyházak Világtanácsa és az Egyházak Közép-Keleti Tanácsa együttműködésével jött létre, amely értékes eszköz az ökumenikus növekedés szolgálatában.

Az úgynevezett Ökumenikus Kísérő Programot 2002-ben kezdeményezték Palesztinában és Izraelben a helyi egyházak és az EVT-vel karöltve. Ez a program a világ minden tájáról származó önkénteseket foglalkoztat azzal a céllal, hogy az izraeliekkel, a palesztinokkal együttműködve enyhítsék a konfliktus következményeit és mellettük legyenek a konkrét konfrontációk alkalmával. Ez a kezdeményezés egy fontos új eszközként jelent a szolidaritás erősítésében. Erősíti a kapcsolatokat a Szentföldön belül és mindazokkal az országokkal, ahonnan az önkéntesek érkeznek.

Sok más, nem hivatalos ökumenikus csoport is létezik Jeruzsálemben. Az egyik ezek közül az Barátok Ökumenikus Köre, amely egyszer egy hónapban találkozik. Ők azok, akik már 40 éve minden évben az Egyetemes Imahetet koordinálják Jeruzsálemben. Az egyházak életében ez a hét mindig különleges eseménynek számít.

A vallások közötti párbeszédnek Jeruzsálemben – amit a zsidók, keresztények és muszlimok is szent városnak tartanak – szintén messzire ható ökumenikus hatása van a különböző egyházak tagjainak köszönhetően, akik nagyon szorosan együttműködnek ebben a dialógusban. Ez a dialógus teremti meg annak lehetőségét, hogy a múltbeli nézeteltéréseket és ellentmondásokat legyőzzék és egy új, közös nyelvet találjanak, amellyel képesek a kölcsönös tisztelet hangján *egy* evangéliumi üzenetről tanúskodni.

A Palesztinában és Izraelben élő hívők széles rétegei számára az ökumenizmus a mindennapi élet része. Állandó ta-

pasztlatuk, hogy életükben a szolidaritás és az együttműködés alapvető fontosságú, hiszen kisebbségben élnek a másik két monoteista vallás híveinek rengetegében. A keresztény iskolák, intézmények és mozgalmak spontán módon, határon átívelve is együttműködnek. Közös istentiszteletet tartanak és közösen tesznek bizonyosságot Urukról. A vegyes házasságok általánosan elfogadott valósággá váltak és szinte minden családban megtalálhatóak. Ennek következményeként egy bizonytalan és konfliktusokkal terhes szituációban is osztoznak egymás örömeiben és bánatában és ezzel a lelkiülettel érintkeznek muszlim testvéreikkel, akikkel közös nyelvet beszélnek, ugyanabban a kultúrában élnek, egyazon történelem részesei, és akikkel együtt hívatottak egy jobb közös jövő felépítésére. A muszlim és zsidó hívőkkel készek együttműködni a dialógus módjainak, a konfliktus igazságos és tartós rendezésének előkészítésében. Ebben a konfliktusban túl gyakran használták fel a vallásokat és éltek vissza velük. Az igazi egyház tehát nem a konfliktus része kíván lenni, hanem a megoldása.

Ami szintén jelentős, az az, hogy Jeruzsálem egyháza továbbra is olyan politikai klímában él, ami sokban hasonló az első keresztény közösség életéhez. A palesztin keresztény közösség jelentéktelen kisebbség lett, amely komoly, jövőjét veszélyeztető kihívásokkal néz szembe, mialatt szabadságra, emberi méltóságra, igazságosságra, békességre és biztonságra vágyakozik.

Jeruzsálem keresztényei ilyen körülmények között szólítják meg a világ keresztényeit az idei Imahéten. Kérik, hogy imádkozzanak velük és értük, hogy a szabadság és méltóság utáni vágyuk beteljesedjen és véget vethessenek mindenfajta elnyomásnak. Az egyház magáért és a világért imádságban emeli fel hangját Istenhez azzal az elvárással és reménységgel, hogy mi mindannyian egy legyünk hitünkben, tanúságtételünkben és a szeretetben.

A KRISZTUSHÍVŐK EGYSÉGÉÉRT MEGTARTOTT IMAHETEK TÉMÁI 1968-2011

1968 volt az az esztendő, amikor először készített közös hivatalos dokumentumot az EVT Hit és Egyházszervezet Bizottsága, valamint a Keresztény Egység Előmozdításának Pápai Tanácsa.

- 1968** Dicsőségének magasztalása – Ef 1,14
- 1969** Szabadságra vagyunk elhíva – Gal 5,13
- 1970** Isten munkatársai vagyunk – 1Kor 3,9
- 1971** A Szentlélek közössége – 2Kor 13,13
- 1972** Új parancsolatot adok néktek – Jn 13,34
- 1973** Urunk, taníts minket imádkozni – Lk 11,1
- 1974** Minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr
– Fil 2,1–13
- 1975** Isten szándéka: Krisztusban egybefoglal mindeneket
– Ef 1,3-10
- 1976** Isten gyermekei legyünk, vagy az a hivatásunk, hogy
legyünk, amik vagyunk – 1Jn 3,2
- 1977** A reménység nem csal meg többé – Róm 5,1–5
- 1978** Nem vagytok idegenek – Ef 2,13–22
- 1979** Szolgálatok egymásnak Isten dicsőségére – 1Pt 4,7–11
- 1980** Jöjjön el a Te országod! – Mt 6,10
- 1981** Egy Lélek – sok ajándék – egy test – 1Kor 12,3–13
- 1982** Hogy megtalálják hajlékukat nálad, Urunk
– Zsolt 84,5
- 1983** Jézus Krisztus a világ élete – 1Jn 1,1–4
- 1984** Az a hivatásunk: legyünk egyek Urunk keresztye által
– 1Kor 2,2; Kol 1,20
- 1985** Halálból az életre Krisztussal – Ef 2,4–7
- 1986** Tanúim lesztek ApCsel 1, 6–8
- 1987** Krisztusban egyek – új teremtés – 2Kor 6,17
- 1988** Isten szeretete elűzi a félelmet – 1Jn 4, 18
- 1989** Közösséget építünk, egy test vagyunk a Krisztusban
Róm 12,5–6

- 1990** Hogy mindnyájan egyek legyenek... hogy elhiggye a világ – Jn 17,21
- 1991** Dicsérjétek az Urat minden nemzetek – Zsolt 117; Róm 15,5–13
- 1992** Menjetek el, veletek vagyok mindenkor – Mt 28,16–20
- 1993** A krisztusi egységért: teremjétek a Lélek gyümölcsét – Gal 5,22–23
- 1994** Isten népe feladata, hogy egy legyen szívében és gondolataiban – ApCsel 4,23–27
- 1995** Koinónia: közösség Istennel és egymással – Jn 15,1–17
- 1996** Íme, az ajtó előtt állok és zörgetek – Jel 3,14–22
- 1997** Krisztusért kérünk, béküljétek meg és engesztelődjétek ki Istennel – 2Kor 5,16–21
- 1998** Gyöngeségünkben is segítségül siet a Lélek – Róm 8,26
- 1999** Ő majd velük lakik, ők pedig népévé lesznek – Jel 21,3
- 2000** Áldott legyen az Isten, aki megáldott bennünket Krisztusban Ef 1, 3
- 2001** Én vagyok az út, az igazság és az élet – Jn 14,6
- 2002** Nálad van az élet forrása – Zsolt 36,10
- 2003** Ez a kincsünk cserépedényben van – 2Kor 4,7
- 2004** Az én békességemet adom nektek – Jn 14,27
- 2005** Krisztus az egyház egyetlen fundamentuma – 1Kor 3,1-23
- 2006** Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük. – Mt 18,20
- 2007** ... a süketeket is hallóvá teszi, a némákat is beszélővé. – Mk 7.37
- 2008** ... szüntelenül imádkozzatok! – 1Thessz 5,17
- 2009** ... legyenek eggyé kezekben – Ez 37,17
- 2010** „Ti vagytok erre a tanúk” (Lk 24,48)
- 2011** „kitartottak az apostolok tanításában.” (ApCsel 2,42)

NÉHÁNY JELENTŐS ADAT AZ IMAHETEK TÖRTÉNETÉBŐL

- 1740** körül Skóciában ismeretes egy olyan pünkösdi mozgalom, amely Észak-Amerikából indult és célul tűzte ki az imádkozást minden egyházért, minden egyházzal együtt.
- 1820** James Haldane Stewart tiszteletes kiadja javaslatait „A keresztények általános egysége és a Szentlélek kiáradása” címmel.
- 1846** Megalakul az Evangéliumi Aliánsz. Ötven felekezethől 921 résztvevő gyűlt össze Londonban. Bevezették a minden év első teljes hetében rendezendő imahetet a Krisztusban hívők egységéért.
- 1867** Az anglikán püspökök első Lambeth Konferenciáját tartják. A konferencia határozatainak bevezetőjében hangsúlyozzák az egységért való imádság fontosságát.
- 1886** Magyarországon először hirdetnek meg Imahetet. A Kálvin Téri Református Gyülekezet Baldácsi termébe hívják a résztvevőket.
- 1894** XIII. Leó pápa szorgalmazza az „egységért imanyolcad” gyakorlását a pünkösdi ünnepkör keretében.
- 1908** Megtartják a Paul Wattson katolikus lelkész által kezdeményezett egységért hirdetett imanyolcadot.
- 1926** A Hit és Egyházszervezet Mozgalom elindítja a „Javaslatok a keresztyén egységért folytatott imanyolcad megtartására” című felhívásának terjesztését.
- 1935** Paul Couturier francia abbé szót emel az egyetemes imahét a Krisztus-hívők egységéért megtartása érdekében. A hívek Krisztus végakarata értelmében imádkozzanak együtt.
- 1958** A lyoni Unité Chrétienne központja és az Egyházak Világtanácsa Hit és Egyházszervezet Bizottsága együtt kezdi meg az imahét anyagának közös előkészítését.

- 1964** A II. Vatikáni Zsinat ökumenizmusról szóló dekrétuma hangsúlyozza, hogy az ökumenikus mozgalom lelke az imádság és egyúttal szorgalmazza az imahét rendszeres megtartását.
- 1966** Az Egyházak Világtanácsa Hit és Egyházszervezet Bizottsága és a vatikáni Keresztény Egység Előmozdításának Pápai Tanácsa közösen kezdi meg az imahét szövegének előkészítését.
- 1968** A közösen készített imaheti anyag hivatalos használatbavételének első esztendeje.
- 1975** Az imaheti közös anyagot első ízben készíti egy helyi ökumenikus csoport Ausztráliában.
- 1995** II. János Pál pápa *Ut unum sint* kezdetű körlevelében állást foglal az ökumenizmus mellett, amelyet belső szükségszerűségnek és visszafordíthatatlan folyamatnak nevez.
- 1997** Grazban a II. Európai Ökumenikus Nagygyűlés helyesli és szorgalmazza az imahét rendszeres megtartását.
- 1998** Ötven éves az Egyházak Világtanácsa, ebből az alkalmából a zimbabwei Hararéban tartották a jubileumi világgyűlést. Februárban magyar állásfoglalás is született a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa ünnepi ülésén, amelyen a Katolikus Egyház képviselői megfigyelőként vettek részt. Közösen hívták fel a hazai egyházakat a krisztushívők egységének munkálására és a közös imahetek megtartására.
- 2004** Megegyezés született, hogy az imahét anyagát közösen publikálják, azonos formában adják ki az EVT és az Egység Titkárság szervei. Az ökumenikus imahetek gyümölcsei és eredményei felfedezhetők az elmúlt évek nemzetközi és hazai egyházi életében egyaránt.
- 2008** Az Imahét a Krisztus-hívők egységéért 100 éves évfordulójának megünneplése. *Elődjét – az Imanyolcadot az Egyház Egységéért – 1908-ban tartották meg először.*

Assisi Szent Ferenc

*Uram, tégy engem békéd eszközévé,
Hogy szeressek ott, ahol gyűlölnék,
Hogy megbocsássak ott, ahol megbántanak,
Hogy összekössek, ahol széthúzás van,
Hogy reménységet keltsek, ahol kétségbeesés kínoz,
Hogy fényt gyújtsak, ahol sötétség uralkodik,
Hogy örömet hozzak oda, ahol gond tanyázik.
Ó, Uram, segíts meg, hogy törekedjem,
Nem arra, hogy megvigasztaljanak,
Hanem, hogy én megvigasztaljak,
Nem arra, hogy szeressenek,
Hanem arra, hogy szeressek.
Mert aki így ad, az kapni fog,
Aki elveszíti magát, az talál,
Aki megbocsát, annak megbocsátanak,
Aki meghal, az fölébred az örök életre.*